

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefranțate nu se primesc. Manuscrisurile se retrimit.
REDACTIUNEA se primește la ADMINISTRATIONEA în Brașov și la adresă: Biserica de dinaintea: In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emerich Leonar. Heinrich Schickel. Rudolf Mosse. A. Oppelt Nachf. Anton Oppelt. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karoly & Lichtmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o coloană pe o săptămână 6 ar. 1 30 ar. trimestru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o săptămână 10 ar. sau 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare Târgului Inului Nr. 80, etajul I: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 banl. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 82.

Brașov, Miercuri-Joi 13 (26) Aprilie.

1900.

Pregătirile cabinetului Szell.

Scirile zilelor ultime ne arată, că cabinetul Szell se pregătește serios pentru viitoarea acțiune interioară conform programului anunțat, care tinde de-odată la purificarea partidului liberal și la îmbunătățirea treptată a administrațiunii pe calea reformelor.

S'a vădut la diferite ocașuni, că ministru-președinte Szell are, în ce privește viitoarele alegeri și viitoarea compunere a camerei, ce atârnă dela aceste alegeri, planurile sale, ce nu voesc încă a-le da pe față. Înainte de toate Szell, ca orî-ce șef de guvern, simte necesitatea de a și întări poziția, lucrând înainte pentru-ca în viitoarea cameră să se elimineze din partida guvernului elementele nesigure ale vechilor clice, și să se întărească și înmulțescă ceta aderenților necondiționați ai programului său.

Acosta au simțit-o de cu vreme Banffy cu clicășii săi, și de aceea a început cunoscuta campanie în contra politiceii lui Szell, care ia dimensiuni tot mai pasionate. Mame-lucii de odinioară ai lui Banffy, pe care numai el cu baionetele și cu banii adunați din toate părțile i-a scos din urnă, nu mai au speranță de a fi realeși sub regimul Szell. De aceea strigă din răspuțeri contra acestuia și caută să-l submineze cu orî-ce chip, sperând, că pôte cu modul acesta le va succede încă de a aduce pe Banffy al lor éráși la cărmă.

Acum Szell, prin aducerea lui Iuliu Gulner la postul de secretar de stat în ministeriul de interne, a făcut cel dintăiu pas în direcția de care se tem așa de mult elementele vechi ale partidei liberale, adecă țiszaiștii și banfyștii. Deși cunoscneau mai de mult planul numirii lui Gulner la postul cel mai influent pentru viitoarele alegeri, acești vechi liberali, cum se numesc, au primit totuși cu mare neplăcere noua schimbare în ministeriul de interne. Și acosta din două cauze: mai întâiu că Gulner este un bărbat, care are, după cum se spune, și capacitatea și energia de-a duce la sfârșit programul șefului său la viitoarele alegeri, ce va fi chemata-a-le conduce, și ast-fel se pôte aștepta ca și sigur, că va curăți pe mulți banfyști mai ales din rândurile partidei liberale; al doilea, fiind că acest nou secretar de stat este un aderent al vechii partide naționale (apponyiste), care prin el pentru prima-ora își câștigă o influență însemnată în guvern.

Tot momente, cari supără mult pe cei-ce militază ađi pentru susținerea prestigiului vechiului liberalism.

Grupul apponyiștilor e ađi dintre toate cel mai apropiat de vederile și direcția lui Szell, și nu e de loc agreat de cătră grupurile calviniștilor. Și decă odată fosta grupare a partidei naționale a început

cu Gulner ca secretar de stat, de ce să nu sfârșescă cu Apponyi séu Horanszky, ca ministru de interne.

Viitoarele alegeri dietale vor fi dér de mare cumpănă pentru lupta de interese între grupările de ađi a partidei guvernului, și nimic mai firesc, decăt ca în sinul Maghiarilor să domnescă cea mai mare încordare relativ la șansele diferite pentru grupările din noua cameră.

De-ocamdată, afară de diarele strict guvernamentale, toate celelalte vorbesc ca și sigur, că noiele alegeri se vor face la toamnă, în Septemvre ori Octomvre. Decă ar fi după dorința celor din fosta partidă națională, atunci alegerile s'ar face cât mai curând posibil, căci aceștia ard de nerăbdare de a curăți situația, făcând să se alégă tot ómenii de ai lui Szell. În rivna acosta însă apponyiștii, vrând să ajungă la ținta dorită, nu vor puté traduce în praxă teoria lor despre curățenia alegerilor, ci vor face și ei, cum au făcut ceilalți, cu mai multă ori mai puțină rușine, ca să și creeze cohorta de mameluci indispensabili.

În tot cazul, orî când se vor face alegerile, la toamnă séu în anul viitor, învâlmășala dintre diferitele partide și grupuri maghiare va fi la culme, intervenind acum și momente confesionale în luptele dintre ele.

Interesant este, că unele foi seriose opoziționale maghiare susțin, că și noul împrumut contractat de guvernul Szell cu grupul lui Rothschild, stă în legătură cu viitoarele alegeri, intrucât din el va resulta pentru guvern óre-care sumă și pentru scopuri electorale. „Alkotmány“ susține chiar, că încheierea împrumutului tocmai acuma dovedesce, că alegerile se vor face la toamnă.

Numiri și distincțiuni. Fôia oficială „Bud. Közlöny“ publică în numărul de Sâmbătă câte-va autografe regesci. Cel mai însemnat este autograful prin care Iuliu Gulner e numit secretar de stat la ministeriul de interne. Gulner face parte din grupul apponyist al partidei liberale și prin acosta numire a ținut guvernul să recompenseze de-ocamdată pe apponyiști pentru intrarea lor în marele partid și pentru sprijinul ce-l dau astfel guvernului Szell. — Prin un alt autograf, fostul secretar de stat Emeric Jakabffy este dispensat de postul, ce-l ocupa în ministeriul de interne și drept revunerat și pentru serviciile aduse, i-se conferă crucea de mijloc cu stea a ordinului Francisc Iosif. Prin un al treilea autograf i-se conferă lui Szell Igbacz, al doilea secretar în ministeriul de interne, crucea de mijloc a ordinului Leopoldin, drept recunoștință pentru activitatea prestată în oficiul său. — S'a mai făcut încă o numire în persóna contelui Carol Usaky de episcop al dieceșei romano-catolice de Vaț.

Atitudinea Cehilor. Redeschiderea parlamentului austriac va afla, după toate semnele, o situațiune gravă și complicată. În zilele din urmă organele fruntașe ale

Cehilor au adus scoirea, că înțelegerea cehogermană pôte fi privită ca zădărnicită și conferența de înțelegere ca ne mai având nici un rost. „Narodni Listy“ declară, pe baza de informațiuni esacte, că deputații Cehi vor refusa o invitație a guvernului de a participa la conferența de înțelegere. În urma acosta, dice „N. L.“, guvernului nu-i rămâne altceva, decăt a eși pe față cu proiectul de lege despre limbă, în care pretensiunile Cehilor sunt desconsiderate. Astfel împăcarea între naționalități este ca și îngropată, fără a mai puté încurând reînvia. Imprejurările aceste determină pe deputații cehi a-și lua refugiul éráși la obstrucțiune, prin ceea-ce sôrtea parlamentului este peotluită și crisa va urma cu siguranță matematică.

Mai amintim, că cu prilejul sêrbătorilor Pascoilor, cei mai mulți dintre deputați au petrecut în mijlocul alegătorilor lor și pretutindenii ei s'au convins, că alegătorii nu sunt de loc mulțumiți cu atitudinea de până acum a deputaților. În unele cercuri electorale s'au ținut adunări, în care s'a hotărît, ca deputații respectivi să păsescă pe viitor mai energic pentru interesele naționale cehice, ér alegătorii altor cercuri au provocat direct pe deputați să și depună mandatele. De sigur, că și acosta este o cauză, care face pe bărbații conducători ai Cehilor să dea alarma de luptă contra guvernului.

Programul călătoriei monarchului la Berlin. Monarchul va pleca dela Viena în 4 Maiu, însoțit de ministru de externe contele Goluchowski, de șeful statului major Beck și de adjutantul Bolfras. Scoirea, că și ministru-president maghiar Szell va face parte din suita M. Sale, nu se confirmă; și desminte chiar cu motivarea, că la astfel de ocașuni nu e obicei să însoțescă pe monarchul alt cine-va, decăt numai conducătorul politiceii externe a monarchiei. Monarchul va sosi la Berlin în 5 Maiu. Primirea va fi strălucită. Impăratul Wilhelm îl va aștepta la gară în uniformă de general austro-ungar. În jurul împăratului german se vor afla toți principii aflători în Berlin, toți generali, întregul corp de gardă și toate persónele conducătoare din capitala Germaniei. Impăratul va rosti o vorbire de bine-venire monarchului nostru și-l va conduce la palat, unde va fi primit și salutat din partea împărătesei și a principeselor. La gară o companie de onóre din regimentul monarchului nostru va face onorurile militare. Escorta până la palat o forméză regimentul gardei imperiale. Compania de onóre asemenea va însoți pe monarchul până la palat și va pune steagul în departamentele locuite de monarchul nostru. Steagul e decorat din partea monarchului nostru cu medalia de aur încă dela anul 1869. Prânț de gală va fi dat în palatul imperial și la reprezentantul monarchiei noastre la Berlin, contele Széchenyi. Monarchul va ține revistă militară asupra regimentului de grenadiri, al cărui proprietar e Majestatea Sa. În 6 Maiu monarchul va lua parte la înrolarea arhiducei Friedrich Wilhelm în regimentul prim de gardă, cu care ocașune împăratul Wilhelm va rosti o vorbire, la care va răspunde colonelul Kleienberg. Va urma apoi o mare revistă militară cu defilare, condusă și comandată de împăratul Wilhelm. Monarchul nostru va numi pe arhiducele

Friedrich Wilhelm locotenent în regimentul său de grenadiri.

„Berl. Tagbl.“ sorie, că împăratul Wilhelm așind despre pregătirile, ce se fac din partea orașului Berlin, a încunoscintat pe primarul Berlinului, că atât M. Sa, cât și înaltul óspe nu doresc o primire prea șgomotósă, fiind-oă visita nu are caracter oficial, ci e mai mult o participare la o sêrbare familiară.

Din camera magnaților.

După o lungă pauză, alaltăeri s'a deschis camera magnaților, care într'o singură ședință a debătut întreg budgetul pe 1900 atât în general, cât și pe paragrafi, dimpreună cu rapórtel ministeriale.

În desbatere au luat parte trei magnați agrari, couții Emeric Szechenyi, Robert Zselenszky și Iosif Majlath. Au mai vorbit și alții, între cari ministri Hegedüs, Lukacs și Daranyi, ér la urmă și ministru-președinte Szell.

Important a fost mai ales discursul contelui Emeric Szechenyi. El se plânse, că tinerii maghiari nu se aplică pe cariere practice. La Maghiari există marea greșală, că se dá tinerilor o creștere burocratică, deși nu se pôte dice, că filor din părinți cu stare mai bună nu li-s'ar puté da o creștere mai bună acasă, pregătindu-i pentru cariere practice. Sunt în Ungaria 500 de școle pentru ucenicul de meserii și 36 școle comerciale superioare, dér școlile acestea nu sunt folosite.

Care pôte fi cauza — se întrébă Szechenyi — că fiir părinților mai avuți nu păsesc pe carierele, unde s'ar puté câștiga bani? Dér să nu negăm, oi mai virtuos să mărturisim, că noi suntem superb și indolenți, căci indolența este în sângele nostru și decă Napoleon a putut dice, că Francusul se nasce cu bățul de mareșal, atunci și noi putem dice, că fiă-care Maghiar aduce cu sine pe lume o țevă de cibuc. Altă cauză este, că după spatele fiă-cărui tiner de felul acesta stă așa numitul „hét szilvafa“ din care bine scoie, că și lui îi vin căți-va „pruni“ de aceștia. Când a căpătat apoi aripi și a ajuns vârsta de a puté conține împrumut pe poliță, fórte curând apar la el acei agenți finanțari, cari ofer tinerului ușuratic o poliță, reflectând, firesce, la cei 7 pruni, din cari vor eși cumva banii. C'un cuvânt, réul la Maghiari este, că după spatele tinerului nu stă sentimentul necesității, care să i dică: muncesce și vei avé și tu.

Szechenyi compară apoi pe Maghiar cu alte națiuni, cu Englesul, Germanul etc. și găsesce, că pe când aceștia muncesco, pe atunci Ungurului îi place se comodizeze. În școle nu învață, decăt tinerii șeracl, deóre-ce sila îi face să învețe, pe când cei avuți se razimă numai pe avuția și prerogativele părinților.

Br. Solymosi vorbesce despre creșterea în spirit religios, care în Ungaria e mult neglijată. — Contele Iosif Majlath spune, că emigrările la America iau dimensiuni mari, încât sunt părți în țără, care ađi mâne vor fi depopulate.

A vorbit apoi ministru de comerciun Hegedüs despre dezvoltarea industriei, ér ministru Lukacs a polemizat cu Majlath. În fine a vorbit și ministru-președinte Szell, după-care desbaterea s'a finit.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Aprilie 1900.

Table of stock market prices in Vienna, listing various securities and their values.

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Aprilie 1900.

Table of market prices in Brașov, including exchange rates and commodity prices.

De inchiriat.

Se află în casa, ce se clădește de nou cu 2 etage sub Nr. 21 în strada vămii:

1) Două (2) locuințe elegante cu câte 2 saloane spre stradă, 1 salon de sticlă, 1 dormitor, 1 refector, 1 odăe spre curte, cuhnă, cămară, odăe pentru servitor, cloaset separat, vestibul, balcon spre curte, gallerie, baie, cuhnă de spălat comună, pivniță, pod și loc de lemne.

2) Două locuințe cu aspect frumos spre livada poștii: cu câte 3 odăi, baie, cuhnă, cămară; trepte separate, clo-

aset, cuhnă de spălat comună, pod, pivniță și loc de lemne.

3) In parter: 2 prăvălii cu conțoir și vitrine, și un magazin, precum și o odăe singură.

Se pot închiria dela Sf. Mihaiu 29 Septembrie 1900.

Informațiunii mai de aproape la d-l Andreas Weber, măstru de clădire, în totă ziua pe locul de clădit. 933,1-3.

Brassóvármegeye alispánjától.

Sz. 7853 - 1900.

Hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatósága 1899 évi zárszámadásai az állan-

Advertisement for SIEGEL-IMHOF in BRÜNN, featuring a coupon for a suit and various fabric offers.

dó választmányának folyó évi Április hó 20-án tartott ülésében az 1886 évi XXI. t. cz. 17. §-a értelmében hozott határozata alapján 15 napon át közszemlére kitétettnek, mi azon értesítéssel hozatik köztudomásra, hogy a számadások ezen határidőn belül a vármegyei számvevőségénél a hivatalos órákban bármikor betekinthetők.

Brassó, 1900 évi április hó 21-én.

Dr. Jekel, alispán.

9301-1

ANUNCIURI (inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișorilor administrațiunii. In cazul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădere, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.”

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomv. 1899.

Large railway schedule table with multiple columns for routes, train types, and departure/arrival times.

Nota: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte. — Semnul —> arată cu capul direcția, încetăru merge trenul.